

Nr 22.

Ankom till riksdagens kansli den 25 maj 1917 kl. 1 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående revision av grundlagens föreskrifter om riksdagsmans okränkbarhet och rätt att utöva sitt riksdagsmannaskap.

Närvarande: herrar Clason, Hellberg,* Bellinder, K. J. Ekman,* von Geijer, von Mentzer, Olof Olsson,* Stadener,* von Bahr,* von Zweigbergk, Larsson i Västerås, Magnusson i Tumbult,* Räf, Ericsson i Vallsta, Kropp, Sterne, Hallendorff, Magnusson i Kalmar, Andersson i Höckerum* och Sjöberg.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en inom andra kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion nr 345 av herrar *Lindhagen, Bengtsson* och *Vennerström* hemställa motionärerna att riksdagen ville anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta utarbeta och för riksdagen framlägga förslag till en revision av grundlagens föreskrifter om riksdagsmans okränkbarhet och rätt att utöva sitt riksdagsmannaskap i syfte att dessa föreskrifter må vinna större klarhet och effektivitet.

Med avseende på de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sin hemställan, får utskottet hänvisa till motionen.

Vissa av de i motionen berörda frågorna falla inom ramen för det yrkande, som framställts i den inom andra kammaren väckta, till kon-

*Utskottets
yttrande.*

stitutionsutskottet hänvisade motionen nr 333 av herr Sterne. Då denna motion inom utskottet slutbehandlats, innan den nu förevarande motionen väcktes, har utskottet redan haft tillfälle att uttala sig i fråga om dessa spörsmål och kan sålunda beträffande dem hänvisa till sitt med anledning av herr Sternes motion avgivna utlåtande (nr 20).

Motionärerna hålla före, att nu gällande bestämmelser angående »riksdagsmans integritet och rätt att utöva sitt riksdagsmannaskap» äro i åtskilligt oklara och osammanhängande» och önska fördenskull en omarbetning, som skulle förtydliga dem och giva dem »nödig effektivitet», varvid de anse, att avgörandet i möjligaste mån bör läggas i den kammarens hand, till vilken riksdagsmannen hör. Utskottet kan till en början icke dela motionärernas uppfattning om de ifrågavarande grundlagsbestämmelsernas oklarhet. Den tvekan med avseende på deras tolkning, som stundom uppstått, vilar på en enligt utskottets mening uppenbart oriktig tolkning av § 111 regeringsformen och § 4 riksdagsordningen. I sitt ovan omnämnda utlåtande har utskottet redan — i anslutning till ett av 1913 års konstitutionsutskott avgivet utlåtande — uttalat sin uppfattning om dessa stadgandens rätta innebörd och kan således i detta avseende hänvisa till nämnda uttalande.

Vad därefter angår de av motionärerna uttalade speciella önskemålen, synes det vara på tre punkter, som de anse en ökad »effektivitet» åt nu gällande grundlagsbestämmelser erforderlig.

Det första, av motionärerna utförligast behandlade önskemålet gäller sådan anordning, att en riksdagsman icke genom avtjänande av fängelsestraff må utan bifall av vederbörande kammare kunna hindras att utöva sin befattning. Motionen behandlar i denna del samma spörsmål, som redan berörts i herr Sternes motion, och utskottet hänvisar sålunda även i detta avseende till sitt med anledning av nämnda motion avgivna utlåtande.

För det andra hava motionärerna framhållit »de oklara bestämmelserna om häktning eller annat personligt tvång och de stridiga meningarna om vad som skall anses såsom grov missgärning». Utskottet kan icke finna, att någon oklarhet vidlåder ifrågavarande bestämmelser, som tvärtom på ett fullt tillfredsställande sätt utsäga, i hvilka fall häktning av riksdagsman får och icke får förekomma. Vad innebörden av uttrycket »grov missgärning» angår, så torde det stå fast, att därmed avses sådant brott, varå kan följa dödsstraff eller minst två års straffarbete. En utvidgning av den särställning, som i förevarande hänseende är riksdagsmän tillerkänd, kan utskottet icke finna vara av behovet påkallad.

Slutligen hava motionärerna ifrågasatt ändring av § 26 riksdagsord-

ningen. Motionen torde härutinnan få anses besvarad genom utskottets utlåtande nr 21 med anledning av motionen i andra kammaren, nr 344, av herr Hallén.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion, i den mån den icke kan anses besvarad genom vad utskottet i sina utlåtanden nr 20 och 21 hemställt, icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 24 maj 1917.

På utskottets vägnar:

SAM. CLASON.

Reservation

av herrar *Olof Olsson, Larsson* i Västerås, *Kropp, Sterne* och *Magnusson* i Kalmar.
